

Leto XIX.

Naročnina za Jugosla. o:
celoletno 180 Din, za 1/2 leta
90 Din, za 1/4 leta 45 Din,
mesečno 15 Din; za ino-
zemstvo: 210 Din. — Pla-
ča in toži se v Ljubljani.

TRGOVSKI LIST

Številka 9.

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Uredništvo in upravnništvo
je v Ljubljani v Gregorči-
čevi ulici 23. — Rokopisov
ne vračamo. — Račun pri
pošt. hranilnici v Ljubljani
št. 11.953. — Tel. št. 25-52.

Izhaja vsak torek, če-
trtek in soboto

Ljubljana, torek 21. januarja 1936

Cena posamezni
številki Din 1'50

Tudi z davki treba poceniti življenje!

Izjava finančnega ministra, še bolj pa njegov ekspozé k novemu proračunu, dokazuje, da se bo pri nas energično nadaljevala deflacijska politika. Načeloma proti tej politiki tudi ni močnejših ugovorov, le eno se naglašja, da se mora ta politika izvajati potem dosledno in na vseh poljih. Če se n. pr. znižajo uradništvo plače, potem je treba gledati na to, da se znižajo uradništvo tudi stroški življenja, ker drugače bo znižanje plač imelo le slabe posledice in v zmanjšani trošarini, davkih in vseh posledicah, ki jih nujno povzroči vsako znižanje kupne moči prebivalstva, bo država izgubila to, kar ji naj znižanje plač prinese. Zato treba na vsej črti izvajati deflacijsko politiko in tudi pri davkih.

Ta zahteva je tem bolj upravičena, ker smo baš te dni slišali z vodilnih mest tri konstatacije, ki dokazujejo, da se dostikrat dosežejo višji dohodki tudi z znižanjem cen. Tako je upravni odbor Narodne banke ugotovil, da se je kljub znižanju obrestne mere povečal čist dobiček Narodne banke, ker so se dvignili razni dohodki banke. Upravni odbor monopolne uprave je ugotovil, da je imelo tudi znižanje cen tobačnih izdelkov ugodne posledice in da so se dohodki monopolne uprave po znižanju cen povečali. Tudi znižanje potniških tarif ni imelo za železnico neugodnih posledic in dohodki železnice se niso zmanjšali. Te tri ugotovitve dokazujejo, da je treba ili po poti znižanja taks in tarif še nadalje, da je treba kratkoma izvajati recept, ki ga je pred sto leti tako uspešno izvajal angleški finančni minister Peel. Spoznal je, da vse povzemanje davkov nima smisla, ker ni mogoče zahtevati od davkoplačevalcev več, kakor zaslužijo. Vsako zviševanje davkov je imelo takrat za angleške finance vedno to posledico, da so dohodki državne blagajne še bolj padli. Če pomislimo na vso dolgo vrsto novih taks in davščin, ki so bile uvedene po l. 1933, pri nas in gledamo, kako se mora vsako leto proračun kljub temu zniževati, potem lahko rečemo, da smo mi v istem položaju. Ne preostaja nič drugega, kakor začeti z zniževanjem taks in davščin, da se na ta način dvigne promet in s tem poveča dohodek drž. blagajne.

Če se je obneslo znižanje cen tobaka, se bo prav tako obneslo znižanje trošarine na sladkor. — Konzum sladkorja bo narasel in državna blagajna bo imela pri znižani trošarini višji dohodek. Prav tako ne bi bilo pravilno, če bi se ostalo le pri znižanju železniških potniških tarif. Tudi blagovne tarife je treba znižati, zlasti pa za vse izvozno blago. Nižje tarife bodo dvignile izvoz, večji izvoz bo dvignil dotok deviz, nov denar pa okrepi vse gospodarsko življenje, da bo tudi marsikateri brezposelni delavec dobil zopet zaslužek. A tudi vse življenje se bo pocenilo in s tem bodo v znatni meri omiljene trdote znižanja uradnih prejemkov.

Stara resnica je, da že davno ni davčna stopnja za pridobitno v nobenem skladu z življenjem ter da jo je treba znižati vsaj za polovico. Sploh je danes pridobitna

previsoka in že ovira gospodarsko življenje. Pri pridobitni je treba davkoplačevalcem breme na vsak način omiliti in državna blagajna od tega tudi prav gotovo ne bi imela nobene škode, ker bi vse to in še nekaj več, kar bi izgubila na pridobitni, pridobila pri davku na poslovni promet. Samo v večjem prometu je rešitev ne le za zasebno gospodarstvo, temveč tudi za državno.

V svojem ekspozéju navaja fi-

nančni minister, da računa z manjšimi dohodki pri rentnini, uslužbenskem davku, zgradarini itd., ker so prejemki ljudi padli in ker nazadujejo tudi najemnine. Želeli bi, da bi gospod finančni minister računal na nižje donose teh davščin iz drugih razlogov, predvsem zaradi znižanja teh davščin, ne pa zaradi oslabljenja davčne moči prebivalstva. Tako bi znižanje zgradarine prav gotovo dvignilo gradbeno delavnost,

kar bi takoj pokazalo svoje ugodne posledice na vseh poljih. Indirektno bi potem dobila država vse izgube povrnjene, a gospodarsko življenje bi bilo okrepljeno.

Ponavljamo: če deflacijska politika, potem dosledno na vseh poljih, ne pa da bi ostala davčna bremena ista pri zmanjšani davčni moči prebivalstva. Eno ali drugo, ker drugače mora trpeti vse gospodarstvo.

sedniku Škrbecu zahvala za njegov trud in popolno zaupanje vseh lesnih interesentov.

K besedi se je nato oglašila še cela vrsta delegatov, iz katerih govorov je bilo razvidno, da vlada v vseh krogih lesnih interesentov popolna harmonija in da so bili sklepi Centralnega odbora sprejeti soglasno od vseh zastopnikov slovenskega lesnega gospodarstva. Med drugimi se je oglašil k besedi tudi nar. posl. Zupančič, čegar izvajanja so bila tudi dobro sprejeta.

Več governikov je tudi nastopilo z zahtevo, da se začne v krajih, ki so od krize najbolj prizadeti, javna dela. Na ta način se prebivalstvu najbolj pomaga. Podpore le prepogosto samo demoralizirajo ljudi, ne glede na to, da so skoraj vedno čisto nezadostne. Toda javna dela se naj prične takoj, ker je tudi stiska sedaj največja.

Zborovanje je znova dokazalo, da naši lesni trgovci in industrialci ne samo pravilno presojujejo položaj in da se ne udajajo nobenemu napačnemu optimizmu, da pa se kljub temu tudi hočejo boriti proti krizi in da bodo v tej borbi tudi uspešni, samo če bodo doživeli od vlade ono podporo, ki jo zahteva resnost položaja. Kar je v njih moči, so naši lesni trgovci in industrialci storili za odpravo krize, to svojo težko nalogo pa bodo izvršili tudi v bodoče, če bodo dobili od odločilnih ljudi dovolj podpore.

Upamo, da ne bodo znova razočarani, ker bi to bila katastrofa ne le za slovensko gospodarstvo, temveč tudi za gospodarstvo vse države in nazadnje tudi za državne finance.

Lesnemu gospodarstvu se mora priskočiti na pomoč, in sicer takoj!

Za rešitev lesne trgovine

Vsi na delo za popoln uspeh ljubljanske konference zastopnikov jug. lesnega gospodarstva

Že l. 1931. se je začela težka kriza v lesni izvozni trgovini ter se je večala od leta do leta, dokler niso zadale sankcije proti Italiji vsemu našemu lesnemu gospodarstvu smrtni sunek. Zato je naravno, da vlada med vsemi lesnimi interesi najživahnejše zanimanje za prizadevanja voditeljev naše lesne trgovine in industrije, da se nudi lesnemu gospodarstvu čim prej in čim izdatnejša pomoč. Živo zrcalo tega splošnega zanimanja je bila tudi plenarna seja, ki jo je sklical za soboto dopoldne v Trg. domu predsednik lesne sekcije pri Zvezi trg. združenj Franjo Škrbec. Iz vse Slovenije so se udeležili seje delegati naših lesnih organizacij in med vsemi je vladala popolna enotnost ter trdna volja, da morajo doseči od pomoč našemu težko prizadetemu lesnemu gospodarstvu.

V vsakem pogledu odlično uspešno sejo je vodil predsednik Franjo Škrbec, ki je podal tudi glavno poročilo. Najprej je obširno poročal o delu Osrednjega odbora za lesno gospodarstvo in o njegovi plenarni seji dne 10. in 11. januarja v Beogradu. (Ker smo o tej seji že izširno poročali v Trg. listu, zato ta del njegovega poročila izpuščamo.)

Nato je poročal o pripravi za veliko konferenco zastopnikov vsega gozdnega gospodarstva Jugoslavije, ki bo po sklepu Osrednjega odbora dne 26. t. m. v Ljubljani. Za konferenco vlada v vseh krogih največje zanimanje. Poleg slovenskih lesnih interesentov se udeležijo konference tudi zastopniki lesnega gospodarstva iz Like, Gorskega Kotara in Bosne ter seveda tudi člani Osrednjega odbora s predsednikom ministrom dr. Ulmaškim na čelu.

Potrebno pa je, da se udeležijo konference tudi naši gozdni posestniki, delavci in vozniki, naši lesni trgovci in industrialci, predvsem pa člani naših lesnih sekcij ter lesnih strokovnih organizacij, da bo konferenca tudi velika in učinkovita manifestacija za zahteve našega lesnega gospodarstva. Konferenca v Ljubljani pa mora biti končno tudi izraz resnosti sedanjega položaja in dokaz, da se naš narod vedno zaveda ne le svojih dolžnosti, temveč tudi svojih pravic.

Posebno toplo je apeliral predsednik Škrbec na vse nameštence v lesni stroki, da tudi oni nastopijo solidarno s svojimi delodajalci v korist našega lesnega gospodarstva. In tudi oni, ki so danes brezposelni naj pridejo na zborovanje, ker ni krivda njih lesnih delodajalcev, če so brez službe, temveč edinole nad vse težkih

razmer. Tudi pri najboljši volji ne more podjetje ohraniti v službi nameštence, če pa podjetje samo ne zasluži niti pare. Zato je tembolj potrebno, da nastopijo delodajalci in delojemalci skupno z zahtevo, da se mora dati lesnemu gospodarstvu to, kar potrebuje, da se vzdrži tudi v sedanjih krizi.

Predsednik Škrbec je nadalje sporočil, da bo v prihodnjih mesecih še druga važna manifestacija lesnih interesentov, in sicer na Sušaku. Če naj konferenca v Ljubljani predvsem poudari, kako treba pomagati lesnemu gospodarstvu, ki je zaradi sankcij zlasti prizadeto, naj naglas manifestacija na Sušaku, kako odpreti našemu lesu dober dostop na morje in dvigniti naš lesni izvoz v tuje dežele.

Vsi naši tovariši na Sušaku, v Gorskem Kotaru in Liki so z največjim zadovoljstvom sprejeli vest o nameravanem zborovanju ter zlasti pozdravljajo to, da je iniciativa za to zborovanje prišla baš iz Slovenije. Glavna naloga zborovanja na Sušaku pa bo, da naglasi nujno potrebo dobrih železniških in avtomobilskih zvez Sušaka z zaledjem. Stara zahteva po zvezi Slovenije z morjem mora biti uresničena! Poseben pomen pa gre nameravanemu zborovanju na Sušaku tudi zato, ker bo to prvo skupno zborovanje jugoslovanskih lesnih interesentov, odkar je nastala Jugoslavija.

V svojem poročilu je naglasil nadalje predsednik Škrbec, da treba doseči zboljšanje pristaniških naprav in zvez z zaledjem ne le na Sušaku, temveč tudi v Šibeniku in Splitu. A tudi železniške tarife treba izpremeniti tako, da se bodo mogli posluževati Sušaka vsi kraji in ne le bližnji. Tudi za Dravsko dolino, ki je v sedanjih krizi zlasti prizadeta, mora postati Sušak dostopen.

Tudi ne zadostuje, če zniža železniško ministrstvo, da bi doseglo večje dohodke, prevoznino samo iz nekaterih postaj, kjer je zlasti občutna konkurenca zaradi cenejših vodne poti, temveč se mora znižati prevoznina z vseh postaj. S polovičarskimi odredbami se ne more doseči dvig železniškega prometa.

Posebno je naglasil predsednik Škrbec v svojem poročilu, da ni izgubila Slovenija samo svoje naravno tržišče v Italiji, temveč je izgubila tudi trg v lastni državi, tako zlasti v Vojvodini, Beogradu in Srbiji, kamor je šlo preje mnogo slovenskega lesa. Nadalje je izgubila Slovenija tudi trg v severni Grčiji, to pa predvsem zaradi tega, ker je železniška prevoznina

na tako visoka, da dostikrat presega vrednost blaga. Poleg tega pa je Slovenija izgubila tudi madjarski trg, in sicer 1. zaradi kontingentiranja madjarskega uvoza, in 2. zaradi sistema plačilnega prometa. Položaj za slovenski les se je torej poslabšal na vsej črti in zato je tudi danes kriza tako izredno ostra in nevarna.

Nato je prešel predsednik Škrbec na zahtevo in resolucijo, ki jih je sprejela zadnja plenarna seja Osrednjega odbora ter zlasti poudaril zahtevo, da se plačujejo terjatve izvoznikov v klirinškem prometu po istem tečaju, po katerem vplačujejo uvozniki svoja vplačila. Obširneje je tudi govoril o zaščiti, ki jo morajo po vsej pravici zahtevati lesni trgovci in industrialci.

Poročilo predsednika Škrbea je sprejela plenarna seja z glasnim in dolgotrajnim odobravanjem, prav tako pa tudi predlog g. Franca Hajriharja, da se izreče pred-

Angleški kralj Jurij V. umrl

Danes, dne 21. I. ob 1. zjutraj je umrl v Londonu Nj. Vel. kralj Jurij V., kralj Vel. Britanije in cesar Indije.

Z globokim sočustvovanjem je sprejel ves kulturni svet in ne samo britanski imperij vest o smrti blagopokojnega kralja, ki je po pravici veljal kot vzor modernega in ustavnega vladarja. Čeprav je njegova domovina preživljala za časa njegovega vladanja težke konflikte, notranje in zunanje, je vendar znal angleški kralj vedno ohraniti svoje izjemno stališče nedotaknjeno od dnevnih dogodkov. To pa predvsem, ker je bil v resnici prvi gentleman svojega naroda. Kar je on delal, je bilo vedno korektno in zato je bila tudi njegova beseda vedno uvaževana in zato tudi v najtežjih časih ni prišlo med njim in vlado, odnosno parlamentom nikdar do nobenega konflikta. Posebno pa se je izkazal blagopokojni kralj Jurij kot državnik velikega formata, ko je prepustil vlado delavski stranki. S to modro popustljivostjo je ohranil Angliji njen notranji mir. A tudi za časa svetovne vojne, revolucije na Irskem, težkih časih obupno naraščajoče brezposelnosti je dokazal kralj Jurij, da je kralj, v katerega morejo imeti številni narodi britanskega imperija svoje popolno zaupanje.

In to zaupanje so narodi britanskega imperija tudi imeli, kar se

je pokazalo ob vsakem težkem trenutku, ko je šlo za edinstvo britanskega imperija. Prav za prav edina pravna vez med Anglijo in dominioni je bil angleški kralj in ta vez je bila dovolj močna, da je vzdržala vse preizkušnje in tudi najtežje. Posebno pa se je izkazala ljubezen angleškega naroda in vsega prebivalstva velikega britanskega imperija do svojega vladarja lani, ko je praznoval angleški kralj 25letnico svojega vladanja. Iz srca, ne po naročilu so prihajale takrat čestitke iz vsega sveta v London in 25letnica Jurija V. je bil dogodek za britanski imperij, ker je bila mogočna manifestacija edinstva britanskega imperija.

In danes ob krsti kralja Jurija V. se bo to edinstvo znova manifestiralo, ko bo ves angleški narod in ves britanski imperij zbran, da se zadnjič pokloni svojemu vladarju, nosilcu velike ideje britanske skupnosti. Obenem z njim pa bo tudi ves kulturni svet izrekel svoje spoštovanje spomenu blagopokojnega kralja, ki je tako mnogo storil za utrditev evropske kulture.

Večna slava spomenu Nj. Vel. kralja Jurija V.!

Kralj Jurij je bil rojen 3. junija 1865 v Londonu kot drugi sin kralja Edvarda VII. 6. julija 1893. se je poročil s princeso Viktorijo

Mary, hčerko vojvode Teck, s katero je živel v vzgledni rodbinski sreči. Kot princ je služil pri mornarici in postal l. 1903. podadmiral. Po smrti kralja Edvarda VII. je zasedel dne 6. maja 1910. angleški in indijski prestol!

Regentski svet

Že pred smrtjo angleškega kralja Jurija V. je bil sestavljen regentski svet, ki ga tvorijo kraljica, prestolonaslednik, jorški vojvoda, lord kancelar, kenterburški nadškof in min. predsednik.

Ustanovni občni zbor prostovoljne trg. bolniške blagajne v Ljubljani

Združenje trgovcev v Ljubljani sporoča, da se vrši ustanovni občni zbor samostojne trgovske bolniške blagajne v torek, dne 28. januarja t. l. ob pol 8. uri zvečer v velikim dvorani Trgovskega doma, s tem dnevnim redom:

1. Poročilo pripravljalnega odbora, 2. čitanje pravil in predlogi k pravilom, 3. odobritev proračuna za leto 1936., 4. volitev odbora, 5. slučajnosti.

Pripravljalni odbor poziva vse gg. člane Združenja trgovcev, zlasti pa one, ki so svoj pristop že prijavili, da se ustanovnega občnega zbora zanesljivo udeležijo.

Pripravljalni odbor.

Kaj je z gledališkim dinarjem?

Davčni oddelek finančnega ministrstva je izdal stroga navodila na vse finančne kontrolne organe, da z največjo vestnostjo nadzirajo, če se takse v redu plačujejo, v vseh kino-gledališčih. V redu je, če finančna uprava gleda na to, da se predpisane takse tudi točno plačujejo. Toda takse se morajo ne samo v redu plačevati, temveč tudi uporabljati tako, kakor določajo predpisi. To velja seveda tudi za gledališki dinar. Z njim naj bi se omogočilo gledališčem, da plačajo svoje dolge dobaviteljem. Kakor pa izvemo, se gledališki dinar sicer povsod pobira, ne pa tudi uporablja za plačilo dolgov gledališč. Tako je tudi v Ljubljani mnogo dobaviteljev, ki že leta zaman zahtevajo plačilo svojih terjatev. Nekateri imajo prav znatne terjatve, ki znašajo tudi 100.000 dinarjev. A nikakor ne morejo priti do svojega denarja.

Vprašamo zato, kaj je z gledališkim dinarjem? Kdaj se bodo že začele z njegovim doneskom plačevati terjatve dobaviteljev?

Odkup zasebnih prog v Sloveniji

Ministrski svet je sklenil, da odkupi država železniške proge Ljubljana—Novo mesto, Grosuplje—Kočevje, Kranj—Trzin v Brezovici—Vrhnika, ki so sicer v državni upravi, a so bile še vedno last zasebnih družb. Dolžina vseh naštetih prog znaša 150,4 km. Koliko bo država plačala za te železnice, ni točno znano, kakor tudi niso znane podrobnosti prevzema železnice. Kakor pa se v Ljubljani zatrjuje, sicer niso železnice plačane v njih polni vrednosti, vendar pa je kupna vsota prav znatna. Upamo, da bo ta denar tudi kmalu prišel v Slovenijo in koristil našemu gospodarstvu.

Na vsak način pa pomeni odkup zasebnih železnice za Slovenijo prav lep uspeh.

Otvoritev proge Veles—Prilep

V nedeljo je bila slovesno otvorena nova proga iz Velesa v Prilep. Nova proga, ki meri 82 km, je gospodarsko zelo važna, saj je z njo skrajšana zveza Bitolja z morjem za 200 km. Nova proga veže tudi Veles z rodovito Pelagionijo in z Bitoljem ter bo znatno

olajšala tudi trgovinske stike z Albanijo, seveda pa zlasti povečala trgovino z Grčijo. Nova proga je bila zgrajena z velikimi težkimi in velikimi finančnimi žrtvami. Treba je bilo zgraditi 18 tunelov, od katerih ima najdaljši nad 2000 metrov. Poleg tega je bilo treba zgraditi tudi več mo-

stov, od katerih ima najdaljši 45 metrov razpetosti. Tudi teren je bil zelo težaven. Gradnjo proge je prevzela neka francoska družba, a oddala nato delo naprej nekaterim domačim tvrdkam.

Kakor radi priznamo veliko potrebo in važnost nove železnice, pa moramo vendar naglasiti, da

je dobila Južna Srbija z novo železnico svojo drugo zvezo z morjem, dočim Slovenija še danes nima svoje zveze. Zato moramo z vsem poudarkom ponoviti svojo staro zahtevo, da mora tudi Slovenija dobiti že enkrat uzakonjeno in tolikokrat obljubljeno železniško zvezo z morjem.

Davčni dohodki v novem proračunu

Iz ekspozicije finančnega ministra

Neposredni davki

Neposredni davki so proračunani na 2299 milijonov Din, to je za 19 milijonov više ko v prejšnjem proračunu.

Dohodek od zemljarine je proračunan na 450 milijonov ali za 6 milijonov više ko v sedanjem proračunu. Ves katastrski čisti dohodek se ceni na 5.024 milijonov dinarjev, ker se pa od tega dohodka odbije ena tretjina čistega dohodka od njiv in vinogradov na skalnatih tleh, se bo znižal znesek za odmero zemljarine na 3.901 milijona Din, od katerega zneska pa je treba še odbiti davke od državnih posestev, razne oprostitve, neizterljive davke ter 10 odstotkov odbitka zaradi elementarnih neizdatkov, da bo dala zemljarina v enem letu le okoli 450 milijonov Din. Finančni minister naglašja v svojem ekspoziciji, da je proračun glede zemljarine iskren in stvaren, ker je dejansko že znižan za 150 milijonov, kolikor bi zaradi znižanja cen in agrarne krize po računu prejšnjih let padel dohodek zemljarine.

Zgradarina bi morala dati po novem proračunu 270 milijonov Din, za 30 milijonov manj, ko v sedanjem proračunskem letu. To znižanje je posledica pomenitve stanovanj. Dočim je znašala osnova za zgradarino v l. 1933. 2521 milijonov Din, je znašala v l. 1934. le 2362 milijonov. Ker pa padajo najemnine še nadalje, se je odmeril dohodek od hišnih najemnin na samo 2200 milijonov Din in zato zgradarina za 30 milijonov dinarjev niže.

Dohodek na pridobitine je po novem proračunu ocenjen na 280 milijonov Din ali za 40 milijonov niže kakor v sedanjem proračunu. To znižanje je posledica odprave § 7. v davčni noveli iz leta 1934. Po sedanjih ugotovitvah bo znašala davčna osnova od pridobitine za l. 1935. okoli 2100 milijonov Din, kar bi odgovarjalo davčnemu dohodku v višini 294 milijonov Din. Ker pa se plačuje od pridobitine še posebni davčni dodatek, ki bo dal okoli 16 milijonov dinarjev, bi morala dati pridobitina 310 milijonov dinarjev. Ker pa se računa, da bo davka od pridobitine plačano samo 90 odstotkov, je vnešena v proračun vsota 280 milijonov Din, ki je zato tudi realna.

Dohodek od rent je proračunan za 20 milijonov niže in naj bi dal samo 40 milijonov Din. Rentnina se plačuje od davčnega zavezanca neposredno ali pa posredno po dolžniku. V l. 1934. je dala rentnina skupno 56 milijonov Din, zaradi uredbe o zaščiti kmeta ter gospodarske krize pa se ne more računati na višji dohodek od 40 milijonov Din.

Od davka na dobiček podjetij, zavezanih javnemu polaganju računov (družbeni davek) se računa skupno z davkom na dividende in latentne rezerve z dohodkom 190 milijonov Din. Iz istih razlogov ko rentnina je bil tudi ta dohodek znižan za 10 milijonov Din.

Uslužbenki davek je proračunan na 220 milijonov Din ali za 35 milijonov niže od dohodka v letošnjem letu. V l. 1934./35. je bilo plačano uslužbenkega davka od zasebnih nameščencev 1316, od državnih pa 110 milijonov Din.

Dohodki zasebnih nameščencev se niso dosti izpremenili in more se računati, da bodo plačali 130 milijonov Din uslužbenkega davka. Znatno pa so padli dohodki državnih nameščencev in zato ne bo dal uslužbenki davek več ko 220 milijonov Din.

Od davka na samee se pričakuje tudi v letošnjem letu dohodek 2 milijonov dinarjev.

Obresti od zakasnelih plačil davkov so proračunani na 20 milijonov Din ali za 4 milijone niže.

Pri posebnih davkih in to zlasti od davka na poslovni promet se računa dohodek 660 milijonov dinarjev ali za 170 milijonov več ko v sedanjem letu. To povečanje prihaja predvsem iz tega, ker se tu računa na celotni dohodek tega davka iz vseh njegovih posebnih oblik. Davek pavšalistov je bil dosedaj izkazan skupno z davkom na poslovni promet. Dohodek pa bo večji tudi zaradi bolj učinkovite kontrole nad plačevanjem tega davka.

V l. 1934. je bilo plačano skupnega davka na carinarnicah od davčnih zavezanec, ki plačajo ta davek po knjigi doseženega prometa, 480 milijonov Din. V letu 1936. se ne more pričakovati manjše plačilo tega davka. — Po davčnih razporedih za l. 1934. je bil odmerjen ta davek davčnim zavezancem, ki ga plačujejo pavšalno na 153'2 milijona Din. Odmera 20dstotnega splošnega davka na poslovni promet v l. 1934. je dala 72 milijonov Din. V novem proračunskem letu se mora pričakovati isti uspeh, tudi če bi bilo plačano samo 80 odstotkov tega davka, ter bi se tako dobilo od pavšaliranega skupnega davka 122 milijonov Din, od 20dstotnega skupnega davka na poslovni promet pa 58 milijonov Din, ali skupno s preje omenjenimi 480 milijoni 660 milijonov Din.

Vojnica bi dala po novem proračunu 7 milijonov dinarjev ali za 1 milijon manj ko po sedanjem proračunu. Od izrednega prispevka k uslužbenkemu davku se pričakuje 75 milijonov ali za 5 milijonov manj ko sedaj, in sicer zaradi znižanja plač ko tudi zaradi znižanja števila davčnih zavezanec, ker so sedaj delavci tega prispevka oproščeni.

Dohodek od zaostalih davkov se ceni na 85 milijonov Din kakor v prejšnjem proračunu.

Posredni davki

Dohodek od posrednih davkov je proračunan na 2.567.115.000 dinarjev ali za 12.115.000 Din višje ko v sedanjem proračunu.

Trošarine

Od trošarin se pričakuje dohodek 8275 milijonov Din ali za 27.500.000 Din več ko po sedanjem proračunu. Nekaj več naj bi dala pavšalirana trošarina, nekaj več trošarina na električni tok (okoli 12 milijonov Din) in nekaj več trošarina na špirit. Tudi trošarina na bencin je ocenjena za 12 milijonov više ko dosedaj.

Takse

Dohodek od taks je proračunan na 1.039 milijonov Din ali za 66 milijonov niže ko po sedanjem proračunu. Splošne takse so znižane za 126, vozarinske pa za 60 milijonov Din. Glede tarif so

predvideni večji, odnosno manjši dohodki le v neznatni meri z ozirom na dosežene dohodke v letu 1935. Znatno pa je znižan dohodek od šolnine (za 19'4 milijona Din) in za tramvajске karte. Dohodek od prodaje kolkov in taksnih vrednotnic je predviden v višini prodanih kolkov v l. 1934./35.

Pri vozarinski taksi po tar. postavki 101 je predviden povešek na podlagi dohodkov od vozarine. Ti dohodki so izkazani v dohodkih železniškega ministrstva z 1.917 milijoni Din. Proračun je izvršen na povprečni stopnji 15 odstotkov, kar bi dalo približno 280 milijonov Din. V l. 1934./35. je bilo doseženih 278'9 milijona dinarjev.

Carine

Dohodek od carin je proračunan na 700'6 milijonov Din ali za 50'6 milijona više ko v sedanjem proračunu. Ta povešek je proračunan na podlagi doseženih dohodkov v tekočem proračunskem letu. Padanje uvoza je ustavljeno, naša trgovinska bilanca pa je stalno aktivna. Če označimo srednjo črto našega izvoza in uvoza v letih 1926. do 1930. s 100, potem se nam pokaže gibanje našega izvoza in uvoza v teh relativnih številkah:

leta	izvoz	uvóz
1926—1930	100	100
1931	69'9	64'3
1932	43'6	38'3
1933	48'2	38'6
1934	55'4	49'9

Vsi indeksi dokazujejo, da je naša zunanja trgovina dosegla v l. 1935. približno polovico onega obsega ko v letih konjunktore. V prvih 11 mesecih lanskega leta se je naša zunanja trgovina stalno zboljševala in zato so tudi rasli carinski dohodki. V proračunskem letu 1933./34. so znašali doseženi carinski dohodki 631'8 milijona Din, v l. 1934./35. 656'3 milijona in v prvih 8 mesecih 1935./36. 489'6 milijona Din ali 113 odstotkov proračunanih. Višja ocenitev dohodkov od carin je zato utemeljena.

Naše organizacije

Združenje trgovcev za ljubljansko okolico ima svojo redno letno skupščino v četrtek, dne 23. t. m. ob 8. uri dopoldne v Trgovskem domu, z že objavljenim dnevnim redom. Trgovci se pozivljajo, da se skupščine polnoštevilno udeležijo. Uprava.

Stanje naših aktivnih kliringov

Izvoz v Nemčijo se je v zadnjem tednu pred uvedbo nove ureditve plačilnega prometa silno povečal, kar je imelo za posledico, da so naše terjatve narasle od 392 na 434 milijonov Din. Narodna banka plačuje kliringške nakaznice po 14—15'20 Din.

V italijanskem kliringu so radi plačil uvoznikov padle naše terjatve od 181 na 178'6 milijona Din. Padel je tudi naš aktivni saldo z Bolgarsko, in sicer od 286.000 na 225.000. Na plačilo je treba čakati 23 dni.

Naše terjatve proti Turčiji so narasle od 350.000 na 368.000 fr. frankov in je treba čakati na plačilo 44 dni.

Politične vesti

Ministrski predsednik dr. Hođža je obvestil vladi v Beogradu in Bukarešti o svojih razgovorih z avstrijskim kancelarjem dr. Sušnikom.

Francoski in angleški veleposlanik v Berlinu sta posetila nemškega zunanjega ministra ter mu razložila vse podrobnosti francosko-angleškega sredozemskega dogovora, ki je sklenjen v smislu odst. 3. čl. 16. o paktu Zveze narodov in ki se nanaša le na primer, da bi Italija napadla Anglijo zaradi izvajanja sankcij. S tem dogovorom torej ni bila locarnska pogodba niti najmanj kršena niti ni ta dogovor naperjen proti Nemčiji. Zato prosita za pojasnila, koliko je resnice na vesteh listov, da namerava Nemčija kršiti določila o demilitarizaciji Porenja.

Angleški zunanji minister Eden je imel pred svojimi volilci velik zunanji politični govor, v katerem je orisal stališče Anglije v etiopskem konfliktu. Anglija želi, da pride do mirne likvidacije konflikta, vendar pa je treba varovati dvoje bistvenih in načelnih zahtev, da ne bo nagrajen napadalec in Zveza narodov mora biti tako močna, da bo vsak napadalec vedel, da se z mirnimi pogajanjmi doseže več ko pa z napadom.

Angleška opozicija zahteva poostreitev sankcij, ker angleška vlada sama priznava, da so se izkazale sedanje kot premalo učinkovite. Iz tega logično sledi, da je treba sankcije poostreiti in čim prej proglasiti še petrolejske sankcije proti Italiji. Francoska vlada se na vso moč trudi, da bi preprečila poostreitev sankcij.

Baron Aloisi je došel v Zenevo ter se bo udeleževal sej Sveta Zveze narodov.

Etiopski cesar bi bil pripravljen skleniti mir, kakor pišejo »Times«, pod temi pogoji: Italijanske čete zapuste vse etiopsko ozemlje. Kontrola Zveze narodov Etiopija dopušča, vendar ne sme biti noben zastopnik Zveze narodov Italijan, a nadzorstvo nad delovanjem teh zastopnikov ima cesar. Gospodarske koncesije tujim velesilam ne smejo biti v škodo Etiopcev. Etiopija dobi svoboden dostop do morja. Značilno je, da je etiopski cesar po dveh mesecih italijanskih »zmag« svoje pogoje poostreil.

Italijanski listi pišejo na široko o velikanskem pomenu Grazianijeve zmage na južni fronti. Zaradi te zmage da se bo izpremenil položaj na vseh bojiščih. Nekateri italijanski listi tudi že vidijo italijansko vojsko, kako razdira železniško zvezo Addis Abebe z Džibutijem. V kratkem bo vidno, če so upravičene te zmagovalne vesti ali pa imajo prav Etiopci, ki trde, da ni pripisovati Grazianijevemu uspehu prevelikega pomena.

O Grazianijevi ofenzivi pripovedujejo listi nekatere zanimivosti. Tako je etiopska konjenica vrgla nazaj italijansko pehoto in ji prizadela težkih izgub. Proti njej pa so poslali Italijani tanke in letala in proti tankom je konjenica podlegla ter imela pri tem tudi težke izgube.

Mnogo vedo italijanski listi poročati tudi o vstaji v etiopski pokrajini Godžami. Etiopska vlada je baje morala poslati v uporno pokrajino mnogo vojakov, ki pa niso mogli premagati upornikov. Etiopska poročila pa zopet pravijo, da bo vstaja kmalu in z lahkoto udušena.

Etiopci poročajo o novih uspehih na severnem bojišču. Ras Kasa je prišel talijanski vojski pri Aksumu v hrbet in se bodo morali Italijani umakniti na prvotno črto Aksum—Adua—Adigrat. Italijanske čete so pregnane iz vse pokrajine Enderte in je Makale že od vseh strani obkoljena.

Bivši zemljedelski minister Gičev, ki pa se je odcepil od Stambolijskih zemljedelcev, je bil aretiran zaradi nekih, od njega izdanih protivladnih letakov. Po zaslišanju je bil izpuščen, vendar pa ne sme zapustiti Sofije.

Starhemberg je povabil k sebi novinarje ter jim izjavil, da je prazna izmišljotina, da bi se hotel polastiti avstrijskega prestola. Prav nobene želje da nima, da bi postal uzurpator. Tudi ni res, da hoče izklicati monarhijo. V Avstriji bi se obnovila monarhija le, če bi vsa Evropa v to privolila. Drugače niti nadvojvoda Oton ne bi hotel zasedati prestola.

Pod pritiskom japonskih vojaških oblasti in čet je proklamiral državni svet notranje Mongolije neodvisnost Notranje Mongolije od Kitajske. Za prestolnico nove države je bilo proglašeno mesto Čang Pej. Kitajski nacionalisti so zaradi tega najnovejšega nastopa japonskih imperialistov proti neodvisnosti Kitajske silno ogorčeni ter bodo prihodnji teden proglasili kot teden narodne žalosti.

Denarstvo

Bilanca Narodne banke za 1. 1935.

V sobotu je bila seja upravnog odbora Narodne banke, na kateri je bila podana bilanca banke. Sejo je vodil guverner dr. Radosavljević, ki je uvodoma pozdravil oba novo imenovana podguvernerja dr. Lovčevića in dr. Belina, nato pa dal prečitati poročilo upravnega sveta.

Narodna banka je odkupila v letu 1934. doma proizvedenega zlata za 130, leta 1935. pa za 160 milijonov Din, skupno v dveh letih za 2975 milijona Din. (Iz teh podatkov se vidi, kako velika napaka je bila storjena, da se ni začelo pri nas že prej pridobivati zlato in da ga že prej ni kupovala Narodna banka.)

Čisti dobiček Narodne banke je nekoliko višji ko lani in upravni odbor predlaga, da se izplača delničarjem dividenda v višini 350 dinarjev za delnico.

Iz analize bančnih dohodkov in izdatkov navajamo te številke (vse številke v milijonih Din):

Skupna vsota dobička in izgube se je povečala za 0'6 na 128'9. — Stroški so se zmanjšali (vse v primeri z 1. 1934.) za 2'9 na 51'7, amortizacije pa so se povečale za 2'1 na 9'9. Dvomižljive terjatve so se skupno s taksami povečale za 0'8 na 33'6. Vsota odpisov je brez taks in stroškov za 0'7 manjša. Čisti dobiček znaša 33'6 in je za 0'6 večji ko lanske leto. Od čistega dobička se uporabi za dotacijo rezervnega fonda 1'6, za izplačilo dividende 21'8, država pa dobi 10'17, za 0'3 več ko lani.

Obresti v eskontu so se znižale za 9'4 na 82'6, obresti od lombardnih posojil pa so se povečale za 0'69 na 16'8. Dohodek od depozitov v tujini se je povečal za 0'17 na 1'58, dohodek od vrednostnih papirjev pa za 1'3 na 3'2. Vplačila odpisanih dvomižljivih terjatev so se povečala za 2'0 na 6'1, vplačila za obresti in stroške za odpisane dvomižljive terjatve pa za 0'48 na 2'8. Razni dohodki so narasli za 5'2 na 15'7.

Kljub znižanju obrestne mere na 5 odstotkov in zaradi tega zmanjšanja dohodka od obresti, so se dohodki banke zaradi dviga drugih dohodkov povečali. Nov dokaz, da je bilo znižanje obrestne mere potrebno in da bi se obrestna mera morala znižati še nadalje. Poročilo pravi nadalje, da znašajo odpisi skupno z vsemi taksami in

stroški 1-9 odstotka, kar da ni preveč.

Končno navaja poročilo še izpremembe v stanju banke, ki so nastale v lanskem letu in o katerih smo že poročali ob priliki objave zadnjega tedenskega izkaza Narodne banke v 1. 1935.

Stanje Narodne banke

Po izkazu z dne 15. januarja so (v milijonih Din) nastale te izpremembe:

Zlata in devizna podloga se je skupno povečala za 0'8 na 1467'4. Devize izven podloge so narasle za 2'5 na 340'6.

Vsota kovanega denarja se je dvignila za 22'15 na 363'4.

Posojila so se skupno znižala za 22'36 na 1733'5.

Razna aktiva so se povečala za 35'0 na 503'3.

Obtok bankovcev se je znižal za 99'5 na 4.737'3, zato pa so obveze na pokaz narasle za 143'7 na 1598'1, dočim so se obveze z rokom znižale za 8'6 na 186'2.

Skupno kritje se je znižalo od 29'95 na 29'76%, samo zlato pa od 27'45 na 27'44%.

*

Minister za kmetijstvo je odobril odplačilni načrt Zadrugne zveze v Zagrebu. Po tem načrtu naj bi plačevali kmetje - dolžniki zadrugam za svoje dolgove 6% obresti, v izjemnih primerih tudi 8%.

Italijanska vlada kupuje od svojih državljanov obveznice Dawesovega in Youngovega posojila. Pri nakupu se odbije samo 10% po zakonu določena taksa. Tudi te obveznice in kupone bo uporabljala Italija za svoja plačila v tujini.

Nemško notranje posojilo v višini 500 milijonov mark, ki se bo obrestovalo po 4-5%, je bilo v celoti podpisano. 100 milijonov dobe železnice, 400 milijonov pa Drž. banka za zapadle menice drž. avtomobilskih cest.

Zlata podloga Nizozemske banke se je v času od 6. do 13. januarja povečala za 5'4 na 656'6 milijona goldinarjev.

Francoska banka izkazuje za čas od 3. do 10. januarja povečanje zlata podloge za 3'7 na 66.287 milijonov frankov. Obtok bankovcev je dosegel 81'2 milijarde frankov.

izjavil, da odobrava vse navedene predloge monopolske uprave. Za njim je govoril ministrski predsednik dr. Stojadinović, ki je zlasti naglasil važnost nameranih investicij monopolske uprave za ublažitev gospodarske krize.

Pri tej priliki smatramo za potrebno, da opozorimo tudi na ljubljansko tobačno tvornico, ki je mnogo premalo zaposlena. Po-

sebno za izdelavo izvoznih vrst tobaka je ljubljanska tvornica že po svoji legi kar poklicana. Tudi na zboljšanje gmojnega položaja delavstva je treba misliti. Monopolska uprava bi morala pri svojih dohodkih in privilegijah biti ono podjetje v državi, ki bi najbolje plačevalo vse svoje delavce in namučence.

Povpraševanje po našem blagu v tujini

Les in lesni izdelki:

54 — Buenos Aires: ponuja se zastopnik za les;

55 — Sfax (Tunis): ponuja se zastopnik za gradbeni les;

56 — Le Caire: ženske lesene pete.

Deželni pridelki:

57 — Burkau (Saška): kumin;

58 — Brno: lovorovo listje in lovorove jagodice;

59 — Hradek nad Nisou (Češko-slovaška): smunak za strojenje kože;

60 — New York: ponuja se zastopnik za rastlinska olja;

61 — Boston: ponuja se zastopnik za hmelj, lan, konopljo in bučno olje;

62 — Poperinghe (Belgija): hmelj;

63 — Buenos Aires: ponuja se zastopnik za gobe in oljčno olje;

64 — Stockholm: bela čebula, razno korenje za pridobivanje sokov;

65 — La Valletta (Malta): predivo iz konoplje;

66 — Horni Poustevna (Češko-slovaška): posušena stebelca kamilice za nadaljnjo predelavo cvetja.

Proizvodi sadjarstva:

67 — Teplice-Šanov (Češko-slovaška): desertna vina;

68 — Buenos Aires: ponuja se zastopnik za suhe češplje.

Proizvodi živinoreje, perutninarstva in ribarstva:

69 — New York: ponuja se zastopnik za surovo maslo;

70 — Boston: ponuja se zastopnik za živalsko dlako, volno, kožo divjačine in ovčje kože;

72 — La Valletta: mortadela, sir.

Proizvodi rudarstva:

73 — Sfax: ponuja se zastopnik za cement.

Industrijski izdelki:

74 — Sfax: ponuja se zastopnik za raznovrsten gradbeni material ko opeko, pločice za opaže zidov itd. ter za kovinske izdelke (razna posoda, vrči itd.);

75 — Buenos Aires: ponuja se zastopnik za karbid in cigaretni papir;

76 — Sao Paolo: ponuja se zastopnik za braziljski trg, in sicer: 1. za formaldehid, 400odstotni paraformaldehid v prašku (tudi v sodih ali balonih), 2. za 100odstotni paraformaldehid v prašku (tudi v sodih ali balonih) in 3. za 99 do 100% acido carbolico v kristalih, bel;

77 — Winona (Minnesota USA): električni čistilci.

Razno:

78 — Buenos Aires: ponuja se zastopnik za vse predmete, ki bi jih bili pripravljeni naši izvozniki izvažati v Argentino.

Izvozniki, ki se zanimajo za eno od navedenih ponudb ali povpraševanj, naj se obrnejo na Zavod za pospeševanje zunanje trgovine Beograd, Ratnički dom, ter naj pri tem navedejo: 1. številko, pod katero je blago navedeno, 2. točno označbo vrste blaga, 3. način embalaže z ozirom na tržne uzance, 4. količino razpoložljivega blaga, 5. ceno, franko naša meja ali cifer pristanišče države, kamor naj pride blago, 6. plačilne pogoje in 7. rok dobave. Za boniteto tujih tvrdk Zavod ne jamči.

Sovjetski izvoz

Svet narodnih komisarjev je prepovedal izvoz sovjetskega blaga v države, kjer devizne ali plačilne omejitve onemogočajo plačilo sovjetskih dobav brez ozira na to, v katerem času so bile te nabave izvršene. Ta prepoved velja tudi za blago, ki je na potu. Za Češko-slovaško ta prepoved ne velja, ker je plačilni promet med sovjetsko Rusijo in Češko-slovaško urejen.

Sovjetska Rusija je v 1. 1935 prvič dosegla poleg aktivne trgovinske tudi aktivno valutno bilanco. Zato je mogla sovjetska vlada znižati izvoz nekaterih predmetov in jih dodeliti notranjemu trgu. Predvsem bo zmanjšan izvoz bombaznega in lanenega blaga, steklenih in porcelanastih izdelkov ter raznih izdelkov, ki se izdelujejo v velikih množinah.

Dr. Egon Starč:

Naši gospodarski odnosi s Češko-slovaško

(Nadaljevanje.)

Italija zavzema v letu 1934 prvo mesto v našem izvozu z 20-57% in v uvozu s 15-53%. Pripominjam takoj, da je ta odstotek italijanskega uvoza nepopoln, ker se pri tem seveda ne vračunava velika udeležba italijanske trgovinske mornarice pri našem izvozu in uvozu v naše jugoslovanske luke, saj je bila italijanska mornarica pri blagovnem prometu v letu 1934 še vedno visoko udeležena s 45-7%, da sta se naš izvoz in uvoz v Italijo v letu 1934 v resnici vsaj izenačila.

Drugo mesto v letu 1934 zavzema Avstrija, ki je participirala v našem izvozu s 16-36%, v uvozu pa z 12-37%. Tretje mesto v letu 1934 zavzema Nemčija, ki je udeležena v našem izvozu s 15-42%, v uvozu pa s 13-91%. Četrto mesto pa zavzema Češko-slovaška, ki je bila udeležena v našem izvozu z 11-28%, v uvozu pa z 11-69%.

Pripominjam, da je bila po jugoslovanski statistiki lanske leto Jugoslavija napram ČSR aktivna z zneskom 19-7 mil. Din, po češko-slovaški statistiki pa pasivna z 58 mil. Kč. Razlika je v tem, ker je knjižila jugoslovanska statistika izvoz vse pšenice in koruze ČSR v dobro že v letu 1934, medtem ko je ta izvoz po češko-slovaški statistiki samo deloma poračunan v letu 1934, ostali del koruze pa bo šele zaračunan v statistiki za leto 1935. Tudi glede ostalega blaga, posebno glede izvoženih jabolk, so v obeh statistikah razne manjše difference.

V zvezi s tem naj navedem v boljše ilustracijo tudi še stanje naših blaginjskih terjatev v inozemstvu, ki je bilo po stanju z dne 28. novembra 1935 naslednje:

Naš kliring je bil aktiven dne 28. novembra 1935 proti Nemčiji z zneskom 381 mil. Din, Italiji pa z zneskom 185 mil. Din, medtem ko smo dolgovali dne 30. novembra 1935 češko-slovaški republiki v kliringu 83-8 mil. Kč, dne 25. decembra 1935 pa 81-6 mil. Kč ali 155 mil. Din. Omenjam, da je pred kratkim letom znašal celotni jugoslovanski dolg v kliringu še pol milijarde Din, danes pa znaša njen neizravnani aktivni saldo vseh kliringov nad 300 mil. Din.

Oglejmo si sedaj prav kratko strukturo jugoslovanskega uvoza in izvoza pri vseh teh štirih državah. Kar se Italije tiče, je naš izvoz sestojal leta 1934 iz teh najvažnejših pozicij: Stavbenega lesa smo izvozili za 390-6 mil. Din, oglja za 12-5 mil. Din, drv za 26-6 mil. Din, skupno torej lesa za 429-7 mil. Din, žive perutnine za 82-8 mil. Din, živine in svežega mesa za 84-5 mil. Din, jajc za 24-6 mil. Din.

Iz tega razvidimo torej, da smo izvažali v Italijo v prvi vrsti les, in to 55-2% vsega izvoza, živino in živo perutnino 20-5% in jajca 3%, kar da skupno 79% vsega izvoza v letu 1934.

Še bolj enostavna je struktura italijanskega uvoza k nam, kakor sledi:

Italija je izvozila v letu 1934. k nam volnene preje za 245-5 mil. Din, volnenih tkanin za 64-6 milijona Din, svile in svilene blaga za 53-1 mil. Din, volnenih tkanin, tekstilne surovine, jutove preje itd. za 53-4 mil. Din, riža, zgodnje zelenjave, južnega sadja in kave za 57-3 mil. Din.

Tekstilnega blaga je torej izvozila Italija skupno za 416-6 mil. Din, t. j. 75%, riža, južnega sadja, zgodnje zelenjave itd. 10-3%, tako torej, da predstavlja to blago skupno 85-3% celotnega dovoza iz Italije.

K temu pregledu pripominjam, da v glavnem torej uvažamo iz Italije tekstilno blago, izvažamo pa les. Kakor so pa finančne sankcije zabranile uvoz lesa v Italijo, tako je sedaj Italija prepovedala vsak izvoz tekstilnega blaga, posebno surovin, iz države.

Struktura jugoslovanskega izvoza in uvoza v Nemčijo je sledeča: Jugoslavija je izvozila v Nemčijo v letu 1934. pšenice in koruze za znesek 125-4 mil. Din, surovega bakra za znesek 92-2 mil. Din, sadja, zelenjave in krme za 83-9 mil. Din, konoplje za 42-5 milijona Din, jajc za 27-5 mil. Din, mesa in perutnine pa za 25-8 mil. Din. 30% celokupnega jugoslovanskega uvoza v Nemčijo so tvorile torej industrijske temeljne surovine; pridelki in potrebe poljedelstva: koruza, krma, pšenica, hmelj itd. 34%; za neposredno potrebo: sadje, jajca, perutnina itd. 24%. To blago torej tvori 88% celotnega našega uvoza v Nemčijo.

Šele v tem letu 1934. je postala Nemčija boljši odjemalec Jugoslavije, ker se je pričela šele v tem letu podrobneje zanimati za balkanske države, posebno pa za Jugoslavijo, sklenivši s slednjem novo trgovinsko pogodbo dne 1. maja 1934 in posebne sočasne tajne preferenčne dogovore. Toda nade onih, ki so pričakovali, da se bo zvišal izvoz Jugoslavije v Nemčijo nad eno milijardo Din letno, ter da bo Nemčija še posebno prišla naproti našim gospodarskim potrebam, se niso uresničile.

Nemčija je v prejšnjih letih uvažala iz Jugoslavije v prvi vrsti surovi baker. Ta uvoz je znašal skoraj 50% vsega nemškega uvoza iz Jugoslavije.

Nemčija je ta baker uvozila ne samo radi tega, da ga je predelala, temveč tudi ker je po računu izvedencev pripadalo na eno tono surovega bakra 50 gramov čistega zlata. Tako je torej Nemčija po tem uvoženem bakru tekotem petih let pridobila samo zlata za ca. 300 mil. Din.

Šele 10. avgusta 1934 je naša vlada končno prepovedala izvoz žlahtnih kovin: platine, zlata in srebra, pridržujoč pravico nakupa Narodni banki, ki je tako samo v enem semestru leta 1934. pridobila zlata za 44-3 mil. Din.

(Dalje prihodnjik)

Naročajte „Trgovski list“!

Razglas

Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani razglasa po členu 11. navedbe gospoda ministra za trgovino in industrijo z dne 27. junija 1928, št. 11.402/III., o legitimiranju trgovcev, industrijcev, obrtnikov in njih potnikov, kadar zbira naročila in o izdajanju legitimacij za trgovske potnike (Uradni list z dne 24. avgusta 1928, št. 289/81, da je izdala v razdobju nadaljnjih treh mesecev in sicer od 1. oktobra 1935 do 31. decembra 1935 naslednje nove legitimacije:

358. Januš Viki, Ljubljana — Eber Elgij, krzanstvo, Ljubljana.
359. Bonča Anton, Ljubljana — J. C. Mayer, trgovina z manufakturo, Ljubljana.
360. Kugler Martin, Stožice 153 — J. C. Mayer, trgovina z manufakturo, Ljubljana.
361. Papež Peter, Ljubljana — J. C. Mayer, trgovina z manufakturo, Ljubljana.
362. Novak Anton, Gračnica — Prva jugoslovanska tovarna za podmetnike in druge lesne izdelke d. o. z., tovarna podmetnikov in lesnih izdelkov, Rimske Toplice.
363. Konstantinović Bogdan, Beograd — Ludvik Franz in sinovi, eksportni mlin in tovarna testenin, Maribor.
364. Kofol Ivan, Moste — »Asta« Stancer Angela, komisijska trgovina s steklom, porcelanom, namiznim priborom in galanterijskimi izdelki, Ljubljana.
365. Kocuvan Ferdo, Celje — Mariborska rafinerija zlata reg. družba z o. z., rafinerija in legiranje žlahtnih kovin, Maribor.
366. Babič Anton, Zagreb — Hribar Mihael, tovarna slamnikov, Mengeš.
367. Goltz Adolf, Ljubljana — Savnik Ivan, tovarna rokavic, trikotarje, naramnice in kravate, trgovina z mešanim blagom, Kranj.
368. Dobnikar Franjo, Ljubljana — Pogačnik Ivan, izdelovanje fotografij, povečav in foto-ogledalcev, Ljubljana.
369. Schoster Ferdinand, Zagreb — »Unio« družba z o. z., tovarna kem. tehničnih izdelkov, Maribor.
370. Sem Josip, Celje — Dobovičnik Franc, trgovina z manufakturnim blagom, industrija prešitih odevi in perila, Celje.
371. Rebolj Ivan, Ljubljana — Ogorve M., izdelovanje čepic, Grosuplje pri Ljubljani.
372. Peterlin Rok, Homec — Medmeš Ivan, čevljarstvo, Nevle p. Kamnik.
373. Brandt Stevan, Sombor — »Sešir« d. d., tovarna klobukov, Skofja Loka.
374. Zupane Jernej, Radeče — »Petar« družba z o. z., tovarna lesenih pet, Radeče pri Zidanem mostu.
375. Dobnikar Rudi, Sp. Poljskava — »Elektrolone« d. o. z., prodaja in posojevanje gramofonov, gramofonskih plošč, radio-aparatur in pripadajočih sestavnih delov, Ljubljana.
376. Pavletić Ferdo, Maribor — Jugoslavische P. Baierdorf & Co. d. o. z., proizvodnja kemično-tehničnih izdelkov in kozmetičnih izdelkov, Maribor.
377. Pakiz Jože, Ravne — Zveza lesnih domačih obrti v Ribnici r. z. o. z., trgovski oddelek, izdelovanje lesnih izdelkov, Sodražica.
378. Kurilo Mihail, Čirče pri Kranju — Jugoslovenska tiskarna, knjigovodstva r. z. o. z., knjigovodski in tokarni obrt, izdelovanje usnjenega, galanterijskega in kartonažnega blaga, Ljubljana.
379. Prohaska Fran, Maribor — »Unio« družba z o. z., tovarna kemično-tehničnih izdelkov, Maribor.
380. Koščak Feliks, Dobrave — Kopeč Ivan, čevljarstvo, Dobrave, obč. Ziri.
381. Krecenbaker Jakob, Celje — Kostanjšek Friderika, agentura in komisijska trgovina z mešanim blagom, Celje.
382. Pogorevc Dragomir, Muta — Kostanjšek Friderika, agentura in komisijska trgovina z mešanim blagom, Celje.
383. Tomšič Drago, Tacen — »Adria« L. & M. Krebelj d. o. z., tovarna hranil in pražarna, Glinca pri Ljubljani.
384. Pihler Josip, Maribor — Urbanc Feliks, trgovina z manufakturnim blagom na debelo in drobno, Ljubljana.
385. Pinter Franjo, Oplotnica — Zorko Anton, trgovska agentura in komisijska, Maribor.
386. Isopp Josip, Ljubljana — Samida & Co., trgovina z mešanim blagom, Ljubljana.

387. Golon Ivan, Sv. Margareta — Garišek Mirko, industrija lesnih izdelkov, Ruše.
388. Lobnik Josipina, Maribor — Zupančič Ivanka, trgovska agentura, Maribor.
389. Kaldor Sigmund, Novi Sad — »Stora« d. d., tovarna zaves, St. Vid nad Ljubljano.
390. Mlinar Leander, Ziri — Postolarska zadruga r. z. o. z., čevljarstvo, Ziri.
391. Rijavec Gabrijel, Osijek I — Sire Franjo, tekstilna tovarna, Kranj.
392. Genriksen V. Sergije, Karlovac — Adamović Josip, tovarna čokolade, Hoče pri Mariboru.
393. Rijavec Gabrijel, Osijek I — »Metka« mehanična tkalnica d. o. z., mehanična tkalnica, Celje.
394. Kalan Vinko, Maribor — Lipovšek Gustav, trgovska agentura in komisijska, Maribor.
395. Požek Ferdo, Ljubljana — Zvezna knjigarna družba z o. z., trgovina s knjigami, muzikalijami, papirjem, razglednicami in pisarn. potrebščinami, Ljubljana.
396. Schönwald Slavo, Banja Luka — Prva kranjska meh.-autom. tovarna pletenin Dragotin Hribar, tovarna pletenin in tkanin, Ljubljana.
397. Peternelj Franc, Ziri — Tiskarna »Kolektor« Albin Pogačnik, akcidenčna tiskarna, Strazišče pri Kranju.
398. Tavčar Avgust, Moste pri Ljubljani — »Peko« družba z o. z., prodaja in tovarna čevljev, Ljubljana-Tržišče.
399. Koren Franc, Zagreb — Schauer Friderik, krojaštvo (razpečavanje krojnega kota), Kočevje.
400. Molan Ivan, Ljubljana — Rabič Teodor, izdelovanje štamplik in grafičnih izdelkov, Ljubljana.
401. Polgar Josip, Ljubljana — Prelog Karl, trgovina z volnenim blagom in galanterijo, Ljubljana.
402. Jaklič Franc, Medvode — »Radio« d. z. o. z., trgovina z radio-aparati, Ljubljana.
403. Možina Franc, Ljubljana — Zorn Franc, tovarna kovčkov, aktovk, šolskih map, nogometnih žog, nahrbtnikov itd., Ljubljana.
404. Naglič Leopold, Stara vas — Produktivna čimarska zadruga reg. z. o. z., čevljarstvo in čimarski obrt, Ziri.
405. Božjak Ernest, Loke — Rasberger Alojz, trgovina s peritom, Mozirje.
406. Torkar Ernest, Ljubljana — »Asta« Stancer Angela, komisijska trgovina s steklom, porcelanom, namiznim priborom in galanterijskimi izdelki, Ljubljana.
407. Ravnikar Franc, Domžale — Ravnikar Matija, tovarna slamnikov, Domžale.
408. Šbil Vilibald, Ljubljana — Engeler Walter, trgovina s steklom, porcelanom in kuhinjskim orodjem, Kočevje.
409. Hodot Josip, Maribor — Anglo-Jugoslavenska petrolejska d. d., trgovina s petrolejem itd., Maribor.

Praška pogajanja kancelarja Sušnika

Čeprav je izjavljala kancelar Sušnik pred svojim odhodom v Prago, da ima njegovo potovanje samo zaseben značaj, da predava na povabilo industrijskega kluba o avstrijski gospodarski politiki, je vendar sedaj jasno, da je imelo njegovo potovanje velik političen in gospodarski pomen. To se poudarja tudi v uradnem komunikatu. Predvsem je bilo doseženo zblizanje Avstrije z Malo antanto, ali kakor je točneje izjavil ministrski predsednik dr. Hodža zblizanje med blokom držav Male antante in blokom držav rimskega sporazuma. S tem je ustvarjena dobra podlaga za sodelovanje držav v Podonavju.

Še večje važnosti je Sušnikovo potovanje v gospodarskem pogledu.

Nasla se je ugodna podlaga za premostitev vseh nesoglasij, ki so ovirala sklenitev nove trgovinske pogodbe med Avstrijo in Češkoslovaško. Tudi ureditev blagovnega prometa med Češkoslovaško in Avstrijo je pred rešitvijo. Ko bo ta dogovor gotov, pa se začne pogajanja za ureditev blagovnega prometa med državami Male antante in državami rimskega sporazuma.

Nadalje je bila podaljšana avstrijsko-češkoslovaška razsodišna in poravnalna pogodba.

Končno se je v Pragi govorilo tudi o skupnih gospodarskih vprašanjih podonavskih držav. Tako naj bi se ustanovila skupna žitna centrala za vse podonavske države. Čehoslovaci upajo, da bi Anglija začela nabavljati žito tudi v evropskih državah in ne samo v čez-

morskih državah, ker se je kako-vost evropskega žita zelo zboljšala in se je tudi to žito znatno pocenilo. V tem primeru bi mogla tudi Češkoslovaška povečati svoje nabave strojev v Angliji.

Pogajanja v Pragi so ustvarila ugodno podlago za nove gospodarske odnose med podonavskimi državami in v tem je tudi njihov veliki pomen.

Že v 24 urah barva, plesira in kemično snazi obleke, klobuke itd. Skrobi in svetlolika srajce, ovrtnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH
Poljanski nasip 4-6, Selenburgova ul. 3.
Telefon št. 22-72.

Doma in po svetu

Umetniški muzej kneza Pavla je bil v soboto v Beogradu slovesno otvorjen. Muzej je omogočil blagopokojni kralj Aleksander, ki je dočel del dvora za muzej.

V nedeljo so bile v Sloveniji volitve v 9 občinah. V Begunjah na Gorenjskem, v Brezovici in v Zg. Poljskavi je bila vložena samo lista JRZ, ki je zato dobila vse mandate. V št. Ilju, v Kostanjevici, Sp. Poljskavi, Tomišlu in Zagorju ob Savi je zmagala z veliko večino lista JRZ, dočim je v Lescah ostala njena lista v precejšnji manjšini.

Francoski finančni minister Paul Reynaud je prišel v Beograd ter se je udeležil svečane otvoritve železnice Veles-Prilep.

Na Preradovićevem trgu v Zagrebu je skušala demonstrirati neka skupina komunistov. Ko jo je stražnik pozval k redu, je nekdo iz skupine nanj ustrelil in ga ubil. Morilec je nato pobegnil, na begu pa ustrelil in težko ranil še drugega stražnika. Vendar pa so morila prišli. Policija pravi, da gre za teroristično akcijo komunistov, ki se izvaja po nalogu iz Moskve.

Na podlagi novega sporazuma med Jugoslavijo in Madžarsko se je začela v Budapešti kupcija na podlagi deviznih kompenzacij. Madžarske banke zahtevajo pri dinarskih plačilih plačevanje 45, odnosno 46 5/8 ažia.

Rudyard Kipling, eden največjih sodobnih pesnikov, ki je dobil tudi Noblovo nagrado za literaturo, je umrl v Londonu. Nekatera njegovih nesmrtnih del so tudi prevedena v slovenščino.

Izvršni odbor angleške lige za Zvezo narodov je sprejel resolucijo, v kateri se izreka za petrolejske sankcije proti Italiji, ker bi se tako vojna v Afriki najhitreje končala.

125 švicarskih parlamentarcev je predlagalo Noblovemu odboru v Oslu, da se podeli Noblova nagrada za mir nemškemu novinarju in publicistu Ossietzckemu, ki je že od 1. 1933., ko je prišel Hitler na vlado, zaprt v Nemčiji.

Za predsednika francoskih radikalnih socialistov je bil mesto odstopivšega Herriota izvoljen Daladier. Ker so radikali pozvali vse svoje ministre, da izstopijo iz vlade, je padec Lavalove vlade neizogiben.

Nova divizija angleške pehote se je izkrcala v Aleksandriji, da imajo Angličani v Egiptu že 75.000 vojakov. To število pa hočejo povečati na 100.000, da bi imeli enako veliko število vojaštva v Egiptu, kakor ga ima Italija v Libiji.

Švedska vlada pravi med drugim v svoji protestni noti zaradi bombardiranja švedske bolnišnice, da se je prepričala o neresničnosti vseh onih navedb, s katerimi se je skušal opravičiti napad na bolnišnico.

Ena posledica etiopske vojne je tudi ta, da je začelo primanjkovati na trgu raznih divjih živali, ker nimajo Etiopci časa, da bi jih hodili lovit.

Porotni sodišče je izreklo razsodbo v Staviskijevem procesu. V glavnem je šlo radi poverb v bajonski zastavljalnici. Med drugimi so bili obsojeni župan v Bajonu, poslanec tega okraja in direktor hranilnice. Velik del obtožencev je bil oproščen, med njimi tudi žena Staviskega.

26.000 kg ovčje volne je pogorelo v skladiščih tekstilne tovarne Jakob Rohleitner in sin v Gradcu. Škoda se cenil na 400.000 šilingov.

V rafineriji mineralnega olja v Bariju je eksplodiral velik tank oksigena. Pet oseb je bilo ubitih, 22 delavcev in več gasilcev pa hudo ranjenih. Italijanske oblasti sumijo, da gre za akt sabotaže.

Statistika čl. uradništva

Ob zopetni napovedi redukcije plač drž. nameščencev ne bo nezanimiva statistika češkoslovaškega uradništva in njegovih plač. Po podatkih čl. uradniške organizacije prejema letno plačo

nad 30.000 Kč	16.237 oseb.
od 24—30.000 Kč	15.305 "
od 21—24.000 Kč	18.329 "
od 15—18.000 Kč	17.567 "
od 12—15.000 Kč	49.043 "
od 9—12.000 Kč	75.000 "
od 6—9.000 Kč	61.400 "
in samo 6.000 Kč	96.491 "

Tržna poročila

Mariborski trg

Na trg z dne 14. I. je bilo prignanih 14 konj, 13 bikov, 134 volov, 382 krav in 15 telet, skupaj 558 glav živine.

Povprečne cene so bile te:
Debeli voli 2'30—3, poldebili 2—2'50, plemenski 2—3, biki za klanje 2—2'80, klavne krave debele 2—2'50, plemen. krave 1'40—2, krave za klobasarje 1'10—1'40, molzne krave 2—3'20, breje krave 2'25—3'50, mlada živina 2—3'50, teleta 3—4 Din za 1 k žive teže. Prodanih je bilo 246 komadov.

Mesne cene. Volovsko meso I. vrste 8—10, II. vrste 6—8, meso od bikov, krav, telic 4—6, telečje meso I. vrste 8—10, II. vrste 4—6, svinjsko meso sveže 8—10 dinarjev za 1 kilogram.

Mariborski svinjski trg

Na svinjski sejem dne 17. jan. 1936 je bilo pripeljanih 87 svinj; cene so bile te:

Mladi prašiči 5—6 tednov stari 70—85, 7—9 tednov 100—130, 3 do 4 mesece 150—200, 5—7 mesecev 230—300, 8—10 mesecev 350—480, 1 leto 570—950 dinarjev za kom. 1 kg žive teže 5'50—6'50, 1 kg mrtve teže 7—9'50 Din. Prodanih je bilo 44 svinj.

Radio Ljubljana

Sreda, dne 22. jan. 12.00: Spomini na Joh. Straussa (plošče) — 12.45: Vremenska napoved, poročila — 13.00: Čas, objava, sporeda — 13.15: Slavni tenoristi (plošče) — 14.00: Vremensko poročilo, borzni tečaji — 18.00: Otroška ura (gdč. Milena Boltarjeva) — 18.20: Storiček in njegovo burkasto življenje — 18.40: Pogovori s poslušalci — 19.00: Čas, vremenska napoved, poročila — 19.30: Nac. ura — 20.00: Liszt: Kristus, oratorij (prenos z Dunaja) — 22.00: Radijski jazz.

Četrtek, dne 23. jan. 12.00: Ameriški jazz-orkestri (plošče) — 12.45: Vremenska napoved, poročila — 13.00: Čas, objava, sporeda — 13.15: Narodne koračnice in valčki (Radijski orkester) — 14.00: Vremensko poročilo, borzni tečaji — 18.00: Radijski jazz — 18.40: Slovensčina za Slovence (dr. Rudolf Kolarik) — 19.00: Čas, vremenska napoved, poročila — 19.30: Nac. ura — 20.00: Večer pesmi. Sodelujejo: gdč. Carmen Antić (pri klavirju Marjan Lipovšek) in radijski orkester — 22.00: Čas, vremenska napoved, poročila — 22.15: Lirična glasba (Radijski orkester).

Štev. 13.539/II.

Nabava.

Direkcija drž. rudnika Velenje razpisuje na dan 29. I. 1936. pismeno pogodbo za dobavo 500 m kabla NKBA 3×25 mm² in 245 m kabla Cu 3×185 mm² armiran za vertikal. lego. — Ostali podatki pri podpisani.

Direkcija drž. rudnika Velenje, dne 13. januarja 1936.

Štev. 39/II.

Nabava.

Direkcija drž. rudnika Velenje razpisuje pismeno neposredno pogodbo na dan 5. II. 1936 za nabavo 15.000 kg ovsa za konje. — Pogoji pri podpisani.

Direkcija drž. rudnika Velenje, dne 16. januarja 1936.

AGRIPPA,

Švedska kartoteka v obliki knjige nudi vsakemu podjetju najhitrejši in najsigurnejši pregled v knjigovodstvu. Ker se razen patentiranega mehanizma izdeluje vse doma, se je pocenila ta kartoteka za 50%. — Zastopstvo za Jugoslavijo

M. TIČAR, Ljubljana
Selenburgova ulica 1,
kjer dobite tudi vse pisarniške in tehnične potrebščine v največji izbi in po najnižjih cenah